

MODEL ZA POVRŠINSKU ANALIZU NARATIVNE TEME "BORBA" U JUŽNOSLAVENSKIM EPSKIM PJESMAMA

SAŽETAK

Usmenu epiku autorica vidi kao etnopoetski žanr u stihu ili prozi koji egzistira u Euro-Afro-Azijskome prostoru, a karakterizira ga tema "borbe", koja se javlja i u južnoslavenskoj epici kao temeljna narativna tema. Ova rasprava pruža model za njezinu površinsku analizu, odnosno donosi sintagmatski raspored narativnih odsječaka (narrative sections) koji grade temu "borbe". Osnovni model radnje pokazuje trodjelnu strukturu: 1) priprema za borbu; 2) borba; 3) njezine posljedice. Svaki se od ovih dijelova gradi iz većeg broja narativnih odsječaka koji se opet dijele u četiri vrste: 1) narativne funkcije; 2) prostorni, vremenski i informacijski konektori, 3) pjevačevi komentari o pripovjednim događajima; 4) pjevačeva obraćanja publici. Za samu su radnju najvažnije narativne funkcije, odnosno oni njeni odsječci u kojima određena pripovjedna uloga djeluje u relaciji prema nekom objektu - ulozi. Autorica je napravila i popis od 14 pripovjednih uloga koje se mogu javiti u južnoslavenskim epskim pjesmama s osnovnom temom borbe, a svaka od njih može pripadati objema sukobljenim stranama. Sve navedene analitičke kategorije nalaze svoje mjesto najprije u potpunom apstraktnom sintagmatskom modelu, a potom se primjenjuju u naratološkoj deskripciji pjesme "Boj na Kosovu" (HNP I, br. 58).